

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA OCENY ŚRÓDROCZNEJ I KOŃCOWOROCZNEJ Z GEOGRAFII W KLASIE VII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

1. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- w wysokim stopniu opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w programie nauczania.
- wykazuje konsekwencje rozciągłości południkowej i rozciągłości równoleżnikowej Polski i Europy
- wykazuje zależność między występowaniem ruchów górotwórczych w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski
- wykazuje zależność między występowaniem zlodowaceń w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski
- opisuje wpływ wydobycia surowców mineralnych na środowisko przyrodnicze
- wykazuje wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę
- ocenia znaczenie gospodarcze rzek Polski
- analizuje główne źródła zanieczyszczeń Morza Bałtyckiego
- ocenia przydatność przyrodniczą i gospodarczą lasów w Polsce
- podaje argumenty przemawiające za koniecznością zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego
- planuje wycieczkę do parku narodowego lub rezerwatu przyrody
- analizuje na podstawie dostępnych źródeł ekonomiczne skutki utrzymywania się niskich lub ujemnych wartości współczynnika przyrostu naturalnego w krajach Europy i Polski
- analizuje konsekwencje starzenia się społeczeństwa europejskiego
- analizuje skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Europie i w Polsce
- ocenia skutki migracji zagranicznych w Polsce i w Europie
- omawia na podstawie dostępnych źródeł problemy mniejszości narodowych w Europie i w Polsce
- analizuje na podstawie dostępnych źródeł skutki bezrobocia w Polsce
- omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące w procesie urbanizacji w Polsce po II wojnie światowej
- przedstawia korzyści dla polskiego rolnictwa wynikające z członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej
- dokonuje na podstawie danych statystycznych analizy zmian pogłowia wybranych zwierząt gospodarskich w Polsce po 2000 r. i wyjaśnia ich przyczyny
- przedstawia perspektywy rozwoju gospodarki morskiej w Polsce
- ocenia na podstawie dostępnych źródeł poziom rozwoju turystyki zagranicznej w Polsce na tle innych krajów Europy
- omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany, które zaszły w geograficznych kierunkach wymiany międzynarodowej Polski
- podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej
- ustala na podstawie dostępnych źródeł, jakie regiony w Polsce cechują się największym zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego
- określa na wybranych przykładach wpływ wylesiania dorzeczy, regulacji koryt rzecznych, stanu wałów przeciwpowodziowych, zabudowy teras zalewowych i sztucznych zbiorników wodnych na wezbrania oraz występowanie i skutki powodzi w Polsce
- analizuje na wybranych przykładach warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych lub ograniczające tę produkcję oraz określa ich wpływ na rozwój energetyki
- identyfikuje na wybranych przykładach związki między rozwojem dużych miast a zmianami w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu, stylu zabudowy oraz strukturze demograficznej w strefach podmiejskich
- ukazuje na wybranych przykładach wpływ procesów migracyjnych na strukturę wieku i zmiany zaludnienia obszarów wiejskich
- wykazuje na podstawie dostępnych źródeł wpływ przemian politycznych i gospodarczych w Polsce po 1998 r. na zmiany struktury zatrudnienia w wybranych regionach kraju
- identyfikuje związki między przebiegiem autostrad a lokalizacją przedsiębiorstw przemysłowych oraz centrów logistycznych i handlowych na wybranym obszarze kraju
- identyfikuje związki między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta

- podaje przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego na arenie międzynarodowej
- projektuje na podstawie wyszukanych informacji trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie
- wykazuje na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu zależności między elementami środowiska geograficznego
- planuje wycieczkę po swojej małej ojczyźnie
- projektuje na podstawie własnych obserwacji terenowych działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności

2. Ocenę bardzo dobrą

Otrzyma uczeń, który opanował cały materiał przewidziany w programie nauczania, ma wiedzę i umiejętności wymagane na ocenę dobrą oraz:

- Rozumie różnicę między czasem strefowym i urzędowym
- Korzysta z rysunków i schematów w trakcie swojej wypowiedzi
- Charakteryzuje konsekwencje wynikające z rozciągłości południkowej i równoleżnikowej Polski
- Wykazuje związki między wydarzeniami genealogicznymi, a zróżnicowaniem ukształtowania terenu
- Wyjaśnia genezę wybranych form polodowcowych
- Określa możliwości występowania form polodowcowych w najbliższej okolicy
- Wskazuje surowce mineralne występujące w najbliższej określa ich przydatności
- Określa zasobności Polski w surowce mineralne na tle Europy
- Określa zmiany pogody wynikające z przemieszczania się frontów atmosferycznych
- Charakteryzuje zależności między warunkami klimatycznymi a rolnictwem, turystyką i transportem
- Charakteryzuje dorzecza Wisły i Odry
- Wyjaśnia zależności między warunkami klimatycznymi a szatą roślinną
- Porównuje zbiorowiska leśne w różnych częściach Polski
- Ocenia wartości użytkową gleb w Polsce i omawia ich genezę
- wyjaśnia zróżnicowanie zasolenia wód Bałtyku, określa znaczenie Bałtyku dla regionu
- omawia przebieg granicy morskiej Polski
- omawia wpływ działalności człowieka na atmosferę, wody i gleby
- opisuje zasady rozwoju zrównoważonego
- charakteryzuje przyczyny i skutki spadku przyrostu naturalnego
- analizuje strukturę wiekową społeczeństwa polskiego i porównuje ją innymi państwami
- wyjaśnia przyczyny nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce
- porównuje strukturę zatrudnienia w Polsce i innych państwach
- oblicza przyrost rzeczywisty ludności Polski i interpretuje go
- omawia poziom mechanizacji i chemizacji rolnictwa w Polsce
- charakteryzuje czynniki wpływające na rozmieszczenie upraw w Polsce
- Porównuje produkcję roślinną i hodowlę zwierząt w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy,
- Omawia rozwój przemysłu w Polsce po II wojnie światowej i analizuje przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu
- Wyjaśnia przyczyny zróżnicowania sieci transportowej i określa znaczenie transportu w rozwoju gospodarczym Polski
- Prezentuje problemy polskiego transportu wodnego i lotniczego i określa znaczenie łączności w rozwoju gospodarczym Polski
- Analizuje na podstawie dostępnych źródeł wpływy z turystyki w Polsce i w wybranych krajach Europy, ocenia atrakcyjność turystyczną i ocenia znaczenie handlu zagranicznego
- Analizuje na podstawie mapy tematycznej stan zanieczyszczeń wód śródlądowych i omawia skutki zanieczyszczeń środowiska naturalnego
- Analizuje konsekwencje stosowania różnych metod ochrony przeciwpowodziowej i omawia największe powodzie w Polsce i ich skutki
- Wymienia korzyści płynące z wykorzystania źródeł odnawialnych
- Omawia wpływ migracji do stref podmiejskich na przekształcenie struktury demograficznej okolic Krakowa i Warszawy, określa zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu stref podmiejskich
- Wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku ludności obszarów wiejskich

- Opisuje zmiany, jakie zaszły w strukturze produkcji po 1989 r. w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej
- Przedstawia w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) przyrodnicze i kulturowe walory swojego regionu

3. Ocenę dobrą

Otrzymuje uczeń, który pracuje samodzielnie, ma wiedzę i umiejętności wymagane na ocenę dostateczną oraz:

- Opisuje przy pomocy mapy położenie fizyczno-geograficzne, polityczne i matematyczne Polski
- Oblicza rozciągłości południkową i równoleżnikową Polski
- Oblicza różnice czasu słonecznego między skrajnymi punktami Polski
- Opisuje najważniejsze wydarzenia genealogiczne na terenie Polski
- Wyjaśnia wpływ przeszłości genealogicznej na ukształtowania powierzchni Polski
- Opisuje na podstawie mapy rozmieszczenie surowców mineralnych w Polsce
- Klasyfikuje skały występujące w Polsce ze względu na ich genezę
- Określa znaczenie gospodarcze surowców mineralnych
- Omawia cechy klimatu Polski
- Opisuje cechy sieci rzecznej w Polsce
- Charakteryzuje wybrane typy gleb
- Wskazuje państwa nadbałtyckie
- Wyjaśnia znaczenie terminów segregacja odpadów i recykling
- Wymienia formy ochrony przyrody oraz podaje ich przykłady
- Wykazuje zmiany przyrostu naturalnego w Polsce od zakończenia II wojny światowej
- Wykazuje przyczyny i skutki spadku przyrostu naturalnego w ostatnich latach
- Analizuje piramidę płci i wieku ludności Polski
- Porównuje gęstości zaludnienia w swoim regionie z gęstością zaludnienia w innych regionach
- Opisuje skutki migracji z Polski i do Polski
- Omawia przyczyny ujemnego salda migracji ze wsi do miast
- Wyszukuje informacje o dorobku kulturowym mniejszości etnicznych
- Analizuje stopę bezrobocia w wybranych województwach oraz przyczyny i skutki bezrobocia
- Opisuje przyczyny zróżnicowania urbanizacji w wybranych regionach Polski oraz omawia problemy mieszkańców dużych miast
- Przedstawia rolnictwo jako sektor gospodarki oraz jego rolę w rozwoju społeczno- -gospodarczym kraju
- Omawia regiony rolnicze o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej i przedstawia strukturę użytkowania ziemi w Polsce
- Prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę hodowli w Polsce
- Przedstawia przemysł jako sektor gospodarki i jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju, i wskazuje przyczyny nierównomiernego rozmieszczenia przemysłu w Polsce
- Prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce na tle wybranych krajów Europy, strukturę przeładunków w portach morskich Polski i połowów ryb w Polsce
- Przedstawia usługi jako sektor gospodarki oraz ich rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju
- Charakteryzuje udział poszczególnych rodzajów transportu w przewozach pasażerów i ładunków, omawia ruch pasażerski w portach lotniczych Polski
- Charakteryzuje obiekty znajdujące się na Liście światowego dziedzictwa UNESCO i walory turystyczne Polski
- Przedstawia przyczyny niskiego salda bilansu handlowego w Polsce charakteryzuje wpływ poszczególnych sektorów gospodarki na stan środowiska
- Podaje źródła zanieczyszczeń komunalnych
- Wymienia czynniki sprzyjające powodziom w Polsce i określa rolę przeciwpowodziową sztucznych zbiorników
- Analizuje współczynnik salda migracji
- Omawia strukturę zatrudnienia
- Wskazuje na mapie tematycznej przykłady miejsc, sprzyjających powstawaniu centrów logistycznych
- Wskazuje na mapie położenie głównych atrakcji wybrzeża Bałtyku i Małopolski
- Wyjaśnia uwarunkowania zróżnicowania środowiska przyrodniczego, analizuje genezę rzeźby powierzchni, cechy struktury demograficznej ludności, gospodarki regionu

4. Ocenę dostateczną

Otrzymuje uczeń, który opanował wiedzę i umiejętności wymagane w programie nauczania w stopniu zadowalającym i wykorzystuje je przy niewielkiej pomocy nauczyciela, ma wiedzę i umiejętności wymagane na ocenę dopuszczającą oraz:

- Wskazuje na mapie i nazywa skrajne punkty Polski, wymienia wszystkie województwa i ich stolice
- Podaje przykłady konsekwencji rozciągłości południkowej i równoleżnikowej Polski
- Korzysta z atlasu nazwać ery, w jakich powstały poszczególne orogenezach
- Wymienia formy powstałe w wyniku akumulacyjnej i erozyjnej działalności lądolodu
- Wymienia i wskazuje rejony występowania poszczególnych surowców mineralnych
- Wymienia cechy klimatu Polski, określa rodzaj pogody związanej z poszczególnymi masami powietrza
- Omawia na podstawie map klimatycznych zróżnicowanie rozkład temperatur, opadów, długości trwania okresu wegetacyjnego w Polsce
- Nazywa i wskazuje na mapie dorzecza i zlewiska w Polsce
- Wymienia rodzaje lasów w Polsce
- Wskazuje na mapie rejony występowania poszczególnych typów gleb
- Opisuje położenie Bałtyku, zróżnicowanie linii brzegowej, główne cechy tego środowiska morskiego
- Lokalizuje na mapie parki narodowe w Polsce
- Opisuje podział administracyjny Polski
- Opisuje strukturę płci i wieku na podstawie danych statystycznych oraz piramidy płci i wieku ludności Polski
- Odczytuje z rocznika statystycznego dane dotyczące ludności Polski
- Omawia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce
- Omawia przyczyny migracji zewnętrznych
- Wyjaśnia przyczyny wzrostu przyrostu rzeczywistego w ostatnich latach
- Wymienia nazwy regionów zamieszkiwanych przez mniejszości narodowe i etniczne na mapie Polski
- Omawia strukturę zatrudnienia w wybranych województwach
- Wyjaśnia przyczyny rozwoju wielkich miast w Polsce
- Wyjaśnia różnicę między miastem a wsią
- Opisuje warunki rozwoju rolnictwa w Polsce
- Prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę wielkościową gospodarstw rolnych w Polsce
- Przedstawia znaczenie gospodarcze głównych upraw i hodowli zwierząt w Polsce, wskazuje rejony warzywnictwa i sadownictwa w Polsce i czynniki lokalizacji upraw i hodowli
- Prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę upraw
- Omawia cechy polskiego przemysłu i wymienia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski
- Lokalizuje na mapie Polski elektrownie różnego typu i opisuje wielkość energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych
- Opisuje zjawisko powodzi i wskazuje obszary nią zagrożone powodzią oraz Polski rozmieszczenie sztucznych zbiorników wodnych
- Podaje przyczyny rozwoju energetyki wiatrowej i słonecznej w województwach pomorskim i łódzkim
- Omawia przyczyny migracji do stref podmiejskich
- Wymienia rodzaje usług, które rozwijają się dzięki wzrostowi ruchu turystycznego
- Omawia rodzaje zanieczyszczeń i ich źródła
- Omawia zróżnicowanie usług, rodzaje transportu lądowego w Polsce
- Omawia czynniki rozwoju turystyki
- Omawia strukturę towarową handlu międzynarodowego
- Charakteryzuje środowisko przyrodnicze regionu oraz określa jego główne cechy na podstawie map tematycznych i rozpoznaje skały występujące w regionie miejsca zamieszkania
- Wyróżnia najważniejsze cechy gospodarki regionu

5. Ocenę dopuszczającą

Otrzymuje uczeń, który opanował jedynie minimum wiedzy i umiejętności a większości ćwiczeń i poleceń wykonuje przy pomocy nauczyciela oraz:

- Wskazać położenie Polski na mapie Europy
- Wymienia sąsiadów Polski

- Wymienia cechy położenia Polski
- Nazwać województwa i ich stolice
- Wskazać struktury genealogiczne występujące w Polsce
- Wymienia nazwy zlodowaceń i wskazać ich zasięg na mapie
- Wymienia różne typy skał i minerałów w Polsce
- Wymienia termiczne pory roku
- Nazwać masy powietrza wpływające na klimat
- Wskazać na mapie wybrane obiekty hydrologiczne w Polsce
- Wskazać na mapie obszary charakteryzujące się największą i najmniejszą lesistością
- Wymienia czynniki glebotwórcze oraz cechy geograficzne Morza Bałtyckiego
- Wymienia podstawowe formy ochrony przyrody w Polsce
- Rozumie terminy: powiat ziemski i grodzki, gmina, wojewoda, burmistrz, demografia, przyrost naturalny i rzeczywisty, średnia długości życia, gęstości, zaludnienia, migracje,
- Wymienia na podstawie atlasu regiony o ujemnych i dodatnim przyroście naturalnym w Polsce
- Wymienia przyczyny migracji zagranicznych Polaków
- Wyjaśnia terminy: naród, państwo wielonarodowościowe, mniejszości narodowa i Etniczna
- Wymienia funkcje rolnictwa i warunki rozwoju rolnictwa w Polsce
- Wymienia na podstawie map tematycznych regiony rolnicze w Polsce oraz obszary hodowli zwierząt gospod.
- wyjaśnia znaczenie terminów: plon, zbiór, chów, hodowla, pogłowie
- Wymienia główne uprawy i obszary hodowli zwierząt w Polsce i wskazuje je na mapie
- Dokonuje podziału przemysłu na sekcje i działy, wymienia funkcje przemysłu, źródła energii, typy elektrowni
- Wskazuje na mapie największe elektrownie, porty morskie w Polsce
- Podaje przykłady różnych rodzajów usług w Polsce i wyjaśnia znaczenie terminu komunikacja
- wyróżnia rodzaje transportu w Polsce, wskazuje na mapie Polski porty handlowe, śródlądowe oraz lotnicze
- Wyjaśnia znaczenie terminów: turystyka, walory turystyczne, infrastruktura turystyczna, dokonuje podziału turystyki i wskazuje na mapie regiony turystyczne Polski
- Wyjaśnia znaczenie terminów: eksport, import, bilans handlu zagranicznego i wymienia partnerów handlowych Polski
- Wymienia źródła zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego • podaje przyczyny kwaśnych opadów
- Wyjaśnia znaczenie terminów: powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, terasa zalewowa, sztuczny zbiornik wodny i wymienia przyczyny powodzi w Polsce
- Wymienia główne źródła energii
- Wymienia przyczyny migracji do stref podmiejskich i wyludniania się wsi oddalonych od dużych miast
- Wymienia podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej, wyjaśnia znaczenie terminów: centra logistyczne, spedycja
- Wymienia główne atrakcje turystyczne wybrzeża Bałtyku i Małopolski
- Wyjaśnia znaczenie terminu region i wskazuje położenie swojego regionu na mapie ogólnogeogr. Polski
- Wymienia najważniejsze walory przyrodnicze i geograficzne regionu i przedstawia źródła informacji o małej ojczyźnie.

Uczeń, który nie spełnił wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą, nie posiada podstawowych wiadomości i umiejętności niezbędnych do kontynuowania nauki oraz przyswajania nowych treści w klasie wyższej otrzymuje ocenę niedostateczną.

Ustalenie oceny wyższej niż przewidywana:

Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo wnioskować o ustalenie wyższej niż przewidywana rocznej oceny z przedmiotu w terminie nie dłuższym niż 2 dni robocze od otrzymania informacji o przewidywanej dla niego rocznej ocenie klasyfikacyjnej.

Nauczyciel uczący wyznacza zakres materiału i sposób jego zaliczenia- stopień trudności zadań odpowiada wymaganiom edukacyjnym na ocenę, o którą ubiega się uczeń. Warunkiem poprawy oceny ucznia jest zaliczenie przez niego wyznaczonej partii materiału na minimum 90% punktów możliwych do uzyskania.